

Bij de oogst van peen zijn **beginnende aaltjesbesmettingen** op te sporen. Groeifwijkingen kunnen een aanwijzing zijn voor een besmetting.

Bij oogsten komt ook informatie boven

ALTJES kunnen tot grote schade aan de gewassen leiden, zowel in opbrengst als in kwaliteit. In een gevoelig gewas als peen kunnen bij de oogst besmettingen al in een vroeg stadium opgespoord worden, nog voordat ze een echt probleem vormen. Het wortelbeeld geeft informatie over de aaltjessoort die het hoofdprobleem vormt.

Wanneer groeifwijkingen gevonden worden, is het zaak om via een grond- en gewasmonster na te gaan of een aaltjesbesmetting kan worden bevestigd. Een beginnende aaltjesbesmetting wordt in een grondmonster vaak gemist, terwijl er in het veld al wel symptomen te vinden zijn.

Het voorkomen van een verdere besmetting van het perceel is niet alleen van belang voor de peenteelt, maar ook voor andere gewassen binnen het bouwplan.

Ter beperking van problemen is er het Actieplan Aaltjesbeheersing, een initiatief van HPA en LTO. Doel van het plan is kennis bundelen en over te dragen naar telers en nieuw onderzoek op te starten.

Verscheidene symptomen

Aantasting door *Pratylenchus penetrans* (foto 1) maakt van B-peen 'Parijse worteltjes'. Een besmetting veroorzaakt afstomping van de penwortel en

3. Vertakkingen in peen veroorzaakt door het *Meloidogyne hapla*-aaltje. Vertakkingen vormen zelf weer nieuwe vertakkingen.

1. Afgestompte peen door *Pratylenchus penetrans*.

zorgt daardoor voor een onregelmatige partij. Afhankelijk van het percentage afgestompte peen is deze nauwelijks uit te sorteren. Een besmetting openbaart zich plekgewijs in het perceel.

Aantasting door *Meloidogyne chitwoodi* of *Meloidogyne fallax* (maiswortelknobbelaaltjes) veroorzaakt puisterige, maar wel rechte peen (foto 2). Vertakking treedt zelden op. De lenticellen zwellen op tot puisterige uitgroeisels. Op deze symptomen zijn *M. chitwoodi* en *M. fallax* niet te onderscheiden.

Meloidogyne hapla (noorde-

lijk wortelknobbelaaltje) leidt tot vertakking van het hele wortelstelsel (foto 3). Op de zijwortels zijn knobbeltjes

zichtbaar die op de knobbel zelf ook weer zijwortels vormen.

Trichodoride-aaltjes zorgen bij een zware aantasting voor wegval van kiemplanten en oppervlakkig weggroeien van de wortels. Aantastingen door dit aaltje komen meestal over het hele perceel voor. Anders dan bij *M. hapla* blijft de mate van vertakking beperkt en zijn er op de zijwortels geen knobbeltjes te vinden. Een slechte structuur van de grond kan hetzelfde beeld geven.

Bij structuurproblemen zit de vertakking op de diepte waarop ze op een ondoordringbare laag zijn gestoten. Bij een Trichodoride-aantasting hangt de plaats van de vertakking af van het tijdstip waarop de wortel het aaltje tegenkomt. ■

KORT

€2 HZPC-dividend

Aardappelhandelshuis HZPC Holland betaalt over boekjaar 2005-'06 een dividend van €2 per certificaat. Bij de huidige beursnotering van €28,50 geeft dat een dividend van 7 procent. Gemiddeld sinds 1999 is het dividend €2,14 per jaar. Voor boekjaar 2006-'07 verwacht HZPC een hoger financieel rendement dan vorig boekjaar. Oorzaak is het krappere aardappelaanbod en dus hogere prijzen.

Uitbreiding Lirotect

Het fungicide Lirotect super 375 SC, op basis van thiabendazool en imazalil, mag voortaan ook toegepast worden in de bewaring van consumptie-aardappelen.

Limburg wil niet-kerende grondbewerking

Zuid-Limburgse boeren met hellingen steiler dan 2 procent moeten bij de teelt van erosiegevoelige gewassen overstap-

pen op niet-kerende grondbewerking. Voor de extra machiniekosten ontvangen zij van de provincie en het waterschap een jaarpremie van €50 per hectare. Wie blijft ploegen moet onderaan percelen een groenstrook aanleggen. Het (HPA) neemt de wijziging op in de erosieverordening.

Uitstel groenbemester

Telers van lelies en gladiolen krijgen uitstel van inzaai van een groenbemester in maaisland. Ze kunnen de grond nu in de herfst nog ontsmetten. Het vanggewas moet zo snel mogelijk, maar uiterlijk 10 november wordt ingezaaid.

Tot 1 november stikstof op graszaad en koolzaad

Dit jaar mag op op percelen graszaad en winterkoolzaad tot 1 november stikstof in de vorm van kunstmest worden toegediend. Reden is dat pas ingezaaide gewassen nog stikstof opnemen.

2. Knobbels op peen veroorzaakt door *Meloidogyne chitwoodi* of *M. fallax*.